

BUTLLETÍ MUNICIPAL DE LA POBLA DE SEGUR

ROQUES ROIES

NÚM. 17/ FEBRER 2021

Autor foto portada: Alberto Martínez

DESTAQUEM

EN PORTADA

Repassem quines obres estan començades en aquests moments a la Poble de Segur, quins són els treballs que s'estan duent a terme i quina previsió hi ha perquè acabin.

EL REPORTATGE

Descobrim el projecte Llavors d'Oportunitats, de Salvatgines i la cooperativa Alba Jussà

Vols que la teva foto sigui la portada del següent número de Roques Roies?

Envia'ns una foto de bona qualitat en format vertical a butlletí@lapobladeseegur.cat

NOTÍCIES

L'arribada dels Reis Mags d'Orient, la col·laboració amb Caixabank per al Centre de Dia, la jubilació de Lluís Agulló, la campanya "Rasca i Guanya", la vacunació de la COVID-19...

EMPRENEDORIA

Coneixem Knit a Buddy, una marca de peluixos orgànics i fets a mà. Al darrere hi ha la Núria Morales i ens explicarà com s'ho ha fet per arribar als 7.000 seguidors a Instagram en poc temps.

ASSOCIACIONISME

Coneixem l'Associació de Gats Moien de la Poble de Segur. Qui són? Què fan? On es troben?

APUNT LITERARI

Emma Bejarano ens porta la crítica de *Tota la veritat del cas Harry Quebert*.

ARA FA 100 ANYS...

Antoni Mestre Casals, el pioner del periodisme a la Poble i la publicació de *Lo Pirineu Català*.

SUPO-SUPO POBLATÀ

Conversem amb el poblatà Toni Borrell, al capdavant de l'organització Stop Mare Mortum.

L'EQUIP

Alba Alegret, Darío Albert, Emma Bejarano, Albert Cereza, Tomàs G.Espot, Anna Fañanas, Ramon E. Guimó, Carme Solana, Maria Helena Vicente, Associació de Gats Moien.

Dipòsit legal

L 62-2017

Els conceptes i opinions expressats en els articles d'aquest butlletí no representen necessàriament l'opinió de l'equip redactor

EN PORTADA

Com estan les obres començades a la Poble de Segur?

Actualment, hi ha cinc actuacions iniciades arreu de la població. Aprofitem aquest butlletí per actualitzar l'estat d'aquestes obres.

Darío Albert

Parc Alcalde Boixareu

En l'anterior número del "Roques Roies" ja vam parlar del Parc Alcalde Boixareu que iniciava la segona fase de les obres, la que ha de completar tota la zona de gronxadors i la pista polivalent amb escenari on hi havia el camp de futbol. Si heu passejat per la zona ja haureu vist que els treballs de la primera fase ja van acabar i que ja s'han obert. Es tracta de la zona que toca l'Avinguda Pirineus i el cap del carrer Bellavia i, de fet, ja és habitual veure-hi nens i nenes jugant. Des de l'Ajuntament no podem deixar de demanar-vos que utilitzeu tots els elements del parc amb respecte per, d'aquesta manera, assegurar-nos que tots en podem (i podrem) gaudir-ne.

Entorn de l'Estació

La primera fase d'aquesta actuació, ja acabada, està vinculada a la remodelació del Parc Alcalde Boixareu; ja que més de la meitat del pressupost de les dues obres està finançat pel Pla de Foment Territorial de Turisme. Si el pressupost total dels dos projectes és de 611.635 euros, la Generalitat a través d'aquesta subvenció n'aporta 350.000. De la resta, 100.000 venen de la Diputació de Lleida i la resta, 161.635 euros, són els aportats per l'Ajuntament. I què queda per fer a la zona de l'Estació? Doncs bàsicament eliminar aquelles barreres archi-

tectòniques que poden dificultar l'accés i l'adequació de l'hangar per poder-hi ubicar l'Espai Raier. Aquestes actuacions estan adjudicades a l'empresa Jordi Martí per un import de 20.653,49 euros.

Entorn del Pavelló

L'obra iniciada més recentment és la de l'entorn del Pavelló. Una actuació que urbanitzarà i adequarà una zona de 2.700 metres quadrats amb diferents enjardiments i tipus de paviments. L'empresa Mitjana és l'encarregada d'aquests treballs que milloraran la comoditat dels vianants i usuaris del pavelló, així com aconseguirà un espai més agradable per a totes les persones que hi transcorrin. Aquestes obres tenen un pressupost de 288.999 euros i estan finançades amb una subvenció del Pla de Barris.

Plaça de la Pedrera

A la plaça de la Pedrera s'hi desenvolupen dues actuacions. D'una banda, la instal·lació d'un ascensor que facilitarà l'accés al CAP i que, finançat pel Pla de Barris, té un pressupost de 106.000 euros. D'altra banda, s'està duent a terme la substitució de l'enllumenat de la plaça, la retirada dels arbres malalts i la reordenació de l'aparcament de vehicles, amb un pressupost de 19.942,92 euros, també aportats per les subvencions del Pla de Barris.

Parc Alcalde Boixareu Entorn de l'Estació (fase 1)

Generalitat 106.000€
Diputació de Lleida 100.000€
Ajuntament 161.635€

Adequació de l'hangar (fase 2)

Ajuntament
20.653,49€

Entorn del Pavelló

Pla de Barris
288.999€

Plaça de la Pedrera

Ascensor: 106.000€
Plaça: 19.942,92€
Pla de Barris

Quan acabaran les obres?

Parc Alcalde Boixareu: Finals de març

Entorn de l'Estació: Principis de març

Entorn del Pavelló: Finals de març

Plaça de la Pedrera: Mitjan febrer

NOTÍCIES BREUS

Els Reis d'Orient arriben a la Pobla malgrat la pandèmia

Tot i no poder saludar els nens i les nenes, els Reis Mags d'Orient van arribar a la Pobla a repartir tots els regals que els havien demanat. Com ja va passar amb l'arribada dels Carters Reials que el 27 de desembre van deixar la bústia reial a l'entrada de l'ajuntament, les xarxes socials van servir de canal perquè les paraules de Melcior, Gaspar i Baltasar arribessin a totes les cases. Els Reis d'Orient van agrair la rebuda per part de l'alcalde i van enviar els millors desitjos per a tots els poblatans i les poblata-nes. Si encara no heu vist el vídeo de la salutació de Melcior, Gaspar i Baltasar el podeu recuperar al canal de Youtube o a la pàgina web de l'Ajuntament.

Els residents de la Pobla, dels primers en vacunar-se

La Residència Nostra Senyora de Ribera va ser l'escollida per engegar la campanya de vacunació contra la COVID-19 a la regió sanitària de l'Alt Pirineu i Aran. En concret, va ser la resident Leocàdia Peña, de 85 anys i procedent de les Valls d'Àneu, la primera en ser vacunada. Va ser el 27 de desembre de 2019, i 21 dies després, Peña va rebre la segona dosi d'aquest vaccí, convertint-se així en la primera persona de Catalunya en completar el procés de vacunació. La directora de la residència, Rosa Vilanova, va assegurar que ser de les primeres residències a rebre les vacunes és un reconeixement "a la feina ben feta".

Caixabank col·labora amb les obres del Centre de Dia

La Fundació "la Caixa" i CaixaBank col·laboren amb l'Ajuntament per a les obres d'adequació del Centre de Dia de la Pobla. CaixaBank, a través del pressupost descentralitzat de la Fundació "la Caixa", destinarà 10.000 euros al Centre de Dia, que fa nou mesos que està aturat per la pandèmia. L'alcalde, Marc Baró, va destacar el compromís d'oferir el servei de Centre de Dia, aturat des de l'inici de la pandèmia, al més aviat possible. El servei s'instal·larà al carrer Cerverí Rocafort, on fins ara hi havia la ludoteca municipal, tancada des del març. És per això que les instal·lacions requerien d'uns treballs d'adequació per al nou servei.

Es jubila Lluís Agulló, després de 35 anys a l'ajuntament

A principis d'any es va jubilar Lluís Agulló després de 35 anys treballant a l'ajuntament. Els regidors i les regidores del consistori van voler agrair-li aquesta dedicació fent-li entrega d'un rellotge amb una inscripció de record. Agulló va començar a treballar a l'equip de la brigada de l'ajuntament l'any 1985.

L'Ajuntament injecta 30.000 euros al comerç local amb el "Rasca i Guanya" i els lots de Nadal

L'Ajuntament de la Pobla de Segur va invertir 30.000 euros, mitjançant dues actuacions de dinamització comercial, per fomentar el comerç local durant les compres de Nadal i ajudar a pal·liar els efectes econòmics provocats per la crisi sanitària. Sota el lema "Compra a la Pobla, hi guanyem tots", l'Ajuntament va injectar 18.095 euros, repartits proporcionalment entre tots els comerços, bars, restaurants, perruqueries i centres de salut i estètica. Els establiments participants van rebre un talonari amb 100 butlletes que amagaven premis en forma de descomptes de 5, 10 i 15 euros.

L'altra acció per dinamitzar el comerç són els 12.000 euros que el consistori va repartir entre la plantilla laboral de l'Ajuntament, a través d'uns vals de descompte per bescanviar al comerç local. Aquesta acció seguia el mateix objectiu: la recuperació econòmica del teixit comercial de la Pobla de Segur. Aquesta inversió va provenir de la partida pressupostària prevista en lots de Nadal i de la quantitat econòmica que els regidors van deixar de cobrar per assistir als plens municipals durant la crisi del coronavirus, tal i com ells mateixos van aprovar en un ple del mes de maig.

L'ABS de la Pobla fa un cribratge poblacional

Fins a 861 persones van sotmetre's a un test d'antígens ràpid durant els tres dies de cribratge poblacional que va realitzar l'Àrea Bàsica de Salut de la Pobla. Aquestes proves van servir per detectar tres persones positives que no presentaven cap símptoma relacionat amb el coronavirus. Els i les professionals del CAP de la Pobla, juntament amb el Departament de Salut de la Generalitat, van decidir fer aquest cribratge a tota la població voluntària arran de la situació que s'estava vivint en aquelles setmanes, amb els indicadors disparats en la segona onada de pandèmia.

FOTONOTÍCIES

Nevada històrica a la Pobla de Segur

@eloygh.75

@sasacg

@sasacg

L'ajuntament, de verd pel Dia Contra el Càncer

Concert de l'Orquestra Simfònica Julià Carbonell

EL REPORTATGE

Llavors d'oportunitats: recuperació de varietats tradicionals al Pallars Jussà

Albert Cereza

Maria Helena Vicente

Les varietats tradicionals d'hortalisses són aquelles seleccionades al llarg de generacions de pagesos que les han conreat i mantingut, generant una gran diversitat d'hortalisses adaptades a escala local als factors climàtics i productius de cada zona. Aquesta diversitat d'hortalisses s'ha generat com a conseqüència de la selecció de les varietats més ben adaptades al territori.

El patrimoni cultivat representa una part essencial de la cultura pagesa local, essent una part indispensable del saber popular. Les varietats autòctones d'hortalisses mantenen adaptacions a l'entorn on han evolucionat, que les fan resistents a les condicions climàtiques i a les plagues. Per altra banda aquestes varietats aporten un distintiu a la cuina local ja que són pròpies d'un territori concret i el seu gust, textura, forma i color les fan úniques.

La pèrdua de varietats tradicionals d'hortalisses locals es un fenomen socioeconòmic que s'ha agreujat en els darrers 30 anys, degut a la disminució del nombre d'horts locals i la proliferació dels planters comercials arreu del territori. Les varietats comercials d'hortalisses han homogeneïtzat tot aquest patrimoni de varietats locals, causant-ne una disminució alarmant i provocant que trobem les mateixes varietats hortícoles a tot arreu.

L'any 2019 es va engegar el projecte de Llavors d'Oportunitats impulsat per la cooperativa Alba Jussà, Salvatgines i Eixarcolant per generar ocupació a través de la recuperació de varietats locals d'hortalisses del Pallars Jussà. Les tres entitats realitzen projectes de desenvolupament sostenible en alguna de les seves variants i han comptat amb la col·laboració de l'Estació Biològica del Pallars Jussà i Al Teu Gust.

El projecte va començar durant la primavera, estiu i tardor del 2019 amb la realització de prospeccions de camp a les zones d'horta de la Pobra de Segur i la seva zona geogràfica d'influència socioeconòmica, amb la finalitat de localitzar les varietats tradicionals d'hortalisses.

Les prospeccions es van fer entrevistant hortolans amb coneixements de les varietats tradicionals d'hortalisses de la zona. Per això es va escollir un perfil d'entrevistat d'edat avançada i que havia viscut els sistemes d'horta tradicionals. Durant aquesta feina de camp es van realitzar 13 entrevistes a persones dels pobles de la Pobra de Segur, Erinyà, Toralla i Torallola.

Durant les entrevistes es va obtenir una gran quantitat d'informació sobre les varietats d'hortalisses i fruiters tradicionals. També es va recollir força informació sobre la història agrícola i l'etnografia dels pobles del voltant de la Pobla de Segur.

Entre l'agost i el novembre de 2019 es va tornar a visitar els entrevistats per recollir llavors de les varietats tradicionals que tenien plantades. En volíem recollir mostres per a la seva multiplicació al banc de llavors del Pallars Jussà. L'any 2020 es va prospectar la zona de Talarn amb la mateixa metodologia i es va elaborar un Catàleg provisional amb el finançament de Geoparc Orígens on s'aniran incorporant totes les varietats identificades i degudament caracteritzades. El Catàleg provisional està disponible a la web d'Alba Jussà.

Totes les varietats locals recuperades es conserven al Banc de Llavors del Pallars Jussà que gestiona l'entitat Alba Jussà i que ja compta amb més de 50 entrades principalment de tomates de penjar, tomates d'amanir, carbasses, fesols, cols, bledes i melons. Per garantir la seva conservació i renovació cada any es preveu la multiplicació d'algunes d'elles i al març

d'aquest any sortiran a la venda quatre d'aquestes varietats perquè tothom qui vulgui pugui cultivar-les al seu hort. La venda anirà associada amb accions de formació per aprendre a fer el propi planter i a guardar la llavor per a la temporada següent.

D'ara en endavant el repte és el de promocionar el cultiu d'aquestes varietats en els horts del Pallars, seguir prospectant altres zones de la comarca per ampliar el Banc de Llavors i elaborar algun producte agroalimentari que serveixi per garantir la sostenibilitat econòmica del projecte.

La proclamació de la Segona República a la Poble de Segur

El capvespre del 14 d'abril de 1931, els carrers de la Poble van viure una multitudinària manifestació, encapçalada amb les senyeres i les directrius del Centre republicà. L'endemà, dia de la tradicional Fira de la Poble, la proclamació de la República centrava totes les converses

Ramon Enric Guimó

El proper dia 14 d'abril se celebrarà el 90è aniversari de la proclamació de la Segona República. Com dels inicis de la Revolució del 1936 i la conseqüent Guerra Civil hi ha força fonts històriques d'allò que succeí a la Poble de Segur, són poques les dades que fan referència a la proclamació de la Segona República. Els poblatans i les poblatanes, majoritàriament, se n'assabentaren a través de la ràdio i es mostraren complaguts i satisfets.

La majoria de la població (votant d'Esquerra Republicana en les darreres eleccions) celebrà obertament la proclamació de la República, notícia que s'estengué aviat de boca en boca. El sector de població més dretana, contagiats de l'eufòria col·lectiva, també se sumà a la celebració de la proclamació del nou règim.

Al vespre del dia 14 d'abril del 1931, s'organitzà una manifestació que passejà per tots els carrers de la vila, encapçalada amb les senyeres i les directrius del Centre republicà. Sembla ser que fou molt concorreguda. L'endemà era un dia assenyalat dins del calendari poblatà, donat que el 15 d'abril se celebrava la tradicional

Fira de la Poble, a la qual acudien la majoria dels habitants dels pobles de la comarca. Evidentment el tema de conversa va ser el canvi polític esdevingut de forma tan pacífica, els anhels esperançadors que es posaven en el nou règim polític així com les notícies, sovint contradictòries, que arribaven de Barcelona i de Madrid.

Una de les primeres feines urgents fou el canvi de símbols institucionals i d'autoritats municipals. El relleu es desenvolupà amb ordre i tranquil·litat. L'Alcalde Ramir Boixareu, que ho era des del 1925, passà la vara a Francesc Solduga, qui romangué en el càrrec fins l'any 1935. Tampoc no es va tardar a canviar els noms dels principals carrers del poble.

Les nombroses vagues que se succeïren els mesos següents arreu de l'estat espanyol no tingueren massa repercussió en el nostre poble. A primers de juliol es declarà oficialment la vaga de l'aigua, gas i electricitat. Davant la por de fets que poguessin repercutir en les centrals elèctriques de la nostra comarca, s'hi destacà una companyia de soldats. Entre 60 o 70 d'ells van romandre al "Poste"

de la Poble; la resta foren enviats a les centrals de la Vall Fosca. Els soldats s'hi van estar uns tres o quatre dies. Resolta pacíficament la vaga, retornaren cap a la Seu d'Urgell d'on provenien.

El referèndum sobre l'Estatut d'Autonomia a inicis d'agost mobilitzà tots els polítics catalanistes. A finals del mes de juliol del 1931, el mateix president de la Generalitat, Francesc Macià, es desplaçà fins a la Poble de Segur. A la tarda i des del seu cotxe instal·lat a la plaça de l'Arbre enmig d'una gran multitud, el President demanà el vot favorable als poblatans en el proper plebiscit.

Durant el període republicà, la Poble de Segur rebé, com a mínim, la visita de dues màximes autoritats de l'executiu de la Generalitat de Catalunya: el president Lluís Companys (1935) i el conseller d'Obres Públiques, Joan Vallès i Pujals (1935). Durant aquest període, la Poble de Segur va veure millorar notablement les carreteres, pavimentar alguns carrers, inaugurar les noves Escoles graduades i un gran parc, reformar la façana de l'església, etc.

EMPREDORIA

“Envolta’t de gent amb qui comparteixes valors i impregna el teu projecte amb la teva personalitat”

Parlem amb la Núria Morales, creadora de Knit a Buddy, una marca de peluixos orgànics i fets a mà dissenyats a la Pobla que ja compta amb més de 7000 seguidors a Instagram

Com sorgeix Knit a Buddy?

Sempre he tingut interès per tot allò relacionat amb els nens i també tenia la inquietud d’emprendre, així que vaig estar valorant diverses opcions i, finalment, la idea que vaig veure més viable va ser la de crear peluixos i mossegadors. Actualment, treballo de mestra, així que ho vaig anar fent a poc a poc, sense cap pressa: vaig fer els dissenys, vaig buscar el taller, vaig crear la marca... i entre el confinament i l’estiu ho vaig posar tot en marxa.

Quant temps has tardat a crear-ho?

Un any, més o menys. El llançament de la marca es va retardar una mica més del previst perquè els peluixos van estar unes setmanes parats a la duana. En lloc de fer el llançament al setembre, el vaig fer a l’octubre.

El taller és al Perú, com hi arribes?

La cerca del taller va ser molt exhaustiva i la vaig fer per Internet. La majoria de fàbriques eren a Tailàndia i la Xina, però no complien els criteris de fabricació que buscava: que fossin de comerç just, sostenible, fets amb cotó orgànic... Finalment, un dia vaig trobar un taller del Perú, els vaig enviar els dissenys a veure què els semblaven i em van dir que ho podíem tirar endavant.

I com es lliga la sostenibilitat amb importar els peluixos del Perú?

Aquesta és la pregunta clau. Realment, primer vaig buscar un taller aquí però no n’hi havia que omplissin els peluixos i, per tant, el procés era llarg i car. A més, també és cert que tenir un producte cotó orgànic, KMO i comerç just és pràcticament impossible perquè, de fet, el cotó l’hauries d’importar igualment. Llavors, en la cerca que vaig estar fent, aquest taller és el que complia més els criteris de sostenibilitat, qualitat i comerç just que buscava.

El projecte el tires endavant sola?

Sí, tot i que he de dir que tinc a l’Albert, la meua parella, que m’ajuda molt a preparar les comandes, ja que també treballo de mestra i en una editorial i portar-ho tota sola no seria viable. Saber que podia comptar amb la seva ajuda va ser essencial per prendre la decisió d’emprendre!

Una de les claus del negoci és fer una bona comunicació, no?

Doncs sí, perquè Instagram és el canal de venda més potent que tenim. Jo no n’era usuària habitual fins que he creat la marca, però durant l’estiu vaig estar fent uns cursos i ja em vaig posar a planificar les col·laboracions, les publicacions i vaig deixar enllestits els tres primers mesos.

De fet, has aconseguit molts seguidors en poc temps!

Sí, per les col·laboracions. Vaig veure clar que perquè el producte arribés a molta gent havia d’invertir molt i bé amb publicitat a través d’instagramers. Penso que la clau és buscar algú que comparteixi els teus valors. També crec que l’atractiu del meu mur són les imatges amb els bebès que, a més, estan fetes per professionals. De

fet, molts dels models són petits poblatans i poblatanes, cosa que m’enorgulleix molt!

Quina valoració fas d’aquests primers mesos?

Molt bona, no m’ho esperava per res del món! Abans del llançament de la marca no m’ho hauria pensat pas... hi estava invertint molts dels meus estalvis i em creava una mica de neguit i incertesa. Ara també me’n crea, perquè no se sap si pot canviar, però de moment estic contenta i valoro molt positivament la campanya de Nadal. A més, ja estem preparant la col·lecció d’estiu i també estem treballant en la projecció internacional per arribar a països del nord d’Europa.

Creus que els negocis online són una bona oportunitat per al nostre territori?

Sí, ho valoro molt positivament perquè ho puc fer sigui on sigui. A més, penso que aquí les sortides que hi ha són poques i crec que si tens una bona idea i en tens ganes, qualsevol cosa ben pensada pot funcionar.

Alba Alegret

QUI QUÈ ON SOM? FEM? SOM?

L'associació de Gats Moien és una entitat sense ànim de lucre formada per voluntaris i voluntàries que tenim cura dels gats de carrer de la Pobla de Segur i Sant Joan de Vinyafrescal. La nostra missió és protegir i tenir cura dels gats fèrrestecs que viuen al carrer.

Els nostres valors són:

- protegir i ajudar els gats de carrer
- convertir les concentracions de gats en mal estat en colònies controlades, dignes i estables, millorant la convivència amb els veïns de l'entorn on viuen.
- evitar la proliferació de gats de carrer
- fomentar les adopcions de gats responsables

L'associació es finança a través de donatius de socis i voluntaris, tant econòmicament, com en mà d'obra i donatius en alimentació. Així com també amb la col·laboració de l'Ajuntament de la Pobla de Segur. Si us voleu fer socis, no dubteu a contactar-nos. És una petita aportació trimestral que ens serà de gran ajuda.

Promovem la gestió de punts d'alimentació i colònies de gats d'una manera eficient i que faci possible la convivència de gats i persones. L'associació Moien basa la seva estratègia en el control de la natalitat de gats i proporciona formació als veïns que tenen cura de les colònies en matèria d'alimentació. Treballem basant-nos en el mètode CER, reconegut internacionalment com el més humanitari i eficaç per al control de les colònies de gats. Aquest mètode consisteix a, en primer lloc, tenir els gats controlats en colònies. Un cop està fet el control, es capturen, s'esterilitzen i es retornen al seu medi. Actualment l'associació Moien ha instal·lat diversos punts d'alimentació al poble, per tal de mantenir els espais nets i començar amb el control de la població felina. És important alimentar els gats amb pinso i no amb restes de menjar ja que és l'aliment més complet i equilibrat. També tenim ja una colònia preparada, i properament s'augmentaran tant dels punts d'alimentació com de les colònies, per arribar a fer l'esterilització en breu.

Pots contactar amb nosaltres per correu electrònic a la direcció moienpobla@gmail.com

GASTRONOMIA

Escarola amb agredolç de cítrics i formatge de Puigcever

Ingredients

3 taronges ecològiques
1 escarola
1 ceba dolça o tendra
Formatge de Puigcever
1 trosset de codonyat o melmelada de figues
Oli d'oliva verge extre
Llimona (per fer suc)
Sal

Elaboració

Talleu la ceba a llunes fines i "assaumanyar-les" (marineu-les) amb una mica de sal, sucre negre o mel i suc de llimona. Deixar-ho marinar dues o tres hores, si es pot. Elaboreu la vinagreta de cítrics: ratlleu finament la pell de dos taronges, sense la part blanca. Feu una

salsa amb la pell de la taronja, el codonyat o melmelada, el suc de l'altra taronja, suc de llimona al gust, sal i sis cullerades d'oli. Peleu les dos taronges amb un pelador, traient-ne també la part blanca. Peleu i talleu els grills al llarg.

Muntatge del plat

Talleu l'escarola en una mida petita, fiqueu la ceba al damunt, els grills de taronja i el formatge. Regueu-ho tot amb la salsa. Es poden fer moltes variacions, però a mi no m'agrada disfressar els bons productes, especialment el bon formatge.

Carme Solana

APUNT LITERARI

Emma Bejarano

La meva recomanació literària d'aquest número és la novel·la de suspens *La veritat sobre el cas Harry Quebert* de l'autor suís Joël Dicker.

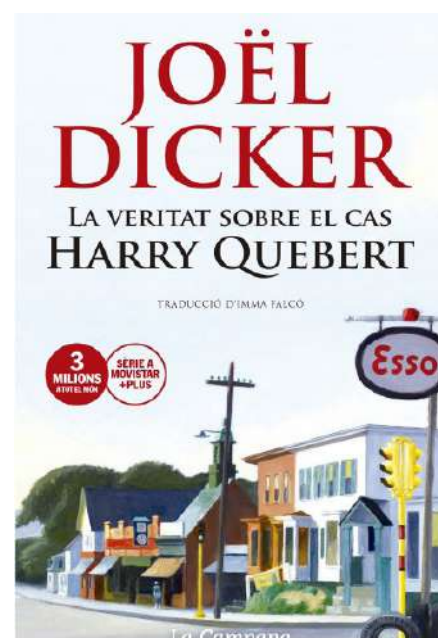
El protagonista de la nostra història és el Marcus Goldman, un escriptor súper vendes que no troba inspiració per a la seva segona novel·la. Així que decideix anar a Aurora, un poble de New Hampshire, on viu el seu amic Harry Quebert a buscar la inspiració perduda. Durant la seva estada a Aurora, el Marcus descobreix que el Harry va tenir una relació amorosa amb la Nola, una noia de 15 anys, quan ell en tenia 35 l'estiu de 1975 i que aquesta va desaparèixer. Setmanes després de l'arribada del Marcus al poble, apareix el cos de la

La veritat sobre el cas Harry Quebert

Nola i el Harry és el principal sospitós. El Marcus farà tot el possible per provar la innocència del seu amic.

Els temes que tracta són molt amens i et pots arribar a identificar amb ells, com per exemple, la gelosia, quan et trobes mancat d'inspiració o bé els errors que et persegueixen del passat. Aquesta novel·la t'atrapa des del principi. Principalment, el procés com el Marcus va investigant i trobant tots els draps bruts dels habitants d'Aurora per salvar el Harry és força interessant i intrigant. Constantment estàs pensant qui podria ser l'assassí i què va passar realment aquell dia. Per acabar només dir que és un d'aquells llibres que un cop acabat et deixa

pensant en què podria haver passat si els esdeveniments haguessin succeït de forma diferent.

ARA FA 100 ANYS...

El pioner del periodisme a la Pobla

Antoni Mestre Casals
(1870-1916)

Tomàs Garcia-Espot

Si bé l'activitat periodística a la Pobla ha estat més aviat minsa des de finals del segle XIX, no per això cal obviar les primeres manifestacions d'aquest tipus al poble, i sobretot qui les va propiciar. La primera publicació coneguda que va veure la llum a la Pobla va ser *Lo Pirineu Català*, l'any 1914. Un periòdic mensual que recollia els ideals d'un corrent polític que durant aquells anys començava a treure el cap en l'escenari polític del país: el nacionalisme català. Una publicació estretament lligada al pensament del seu director i impulsor, Antoni Mestre Casals, farmacèutic titular de la Pobla des de 1906 i militant de la Unió Catalanista. Llicenciat en Farmàcia per la Universitat de Barcelona, era considerat una eminència durant aquella època. Va ser el pioner en la introducció d'especialitats farmacèutiques a la comarca, promocionant medicaments com ara el Xarop Balsàmic Pectoral, "que cura tota mena de tos per for-

ta i crònica que sigui". A banda de la seva activitat com a farmacèutic, Mestre Casals també va fer carrera política. L'any 1907, va ser escollit diputat a les eleccions parcials del mes de novembre com a republicà solidari i reelegit en les de 1911. El seu paper, però, no es va limitar a la representació política, ja que l'any 1912 va redactar les bases de la futura Mancomunitat de Catalunya, l'òrgan d'autogovern català que finalment arribaria l'any 1914 i desapareixeria el 1925.

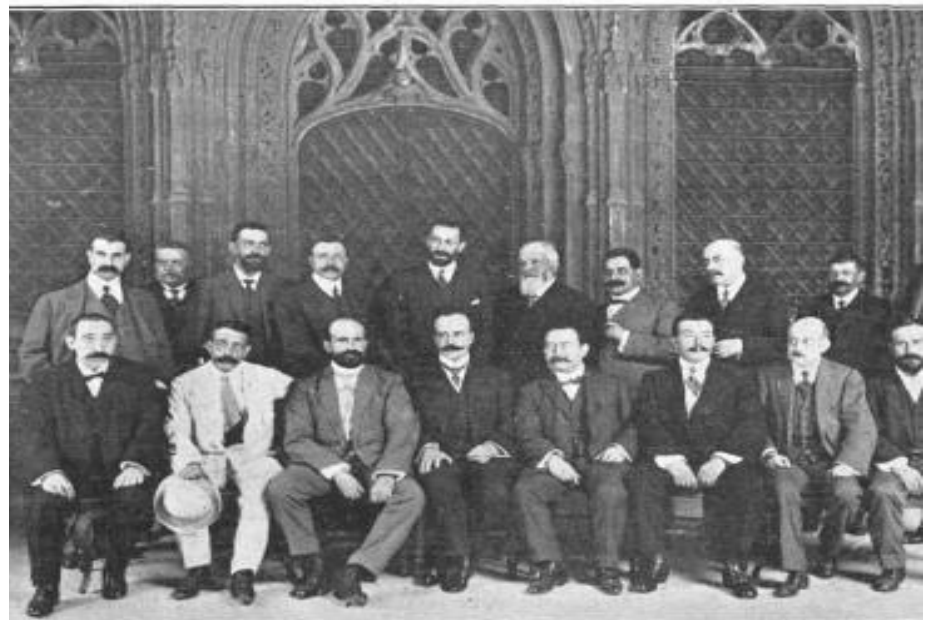
En aquest context, Antoni Mestre Casals decideix fundar una publicació local, la primera de la Pobla i la segona que s'editava en llengua catalana al Pallars després de *La Veu de la Montanya* (1903-1905). *Lo Pirineu Català* va ser un periòdic que no només aspirava a propagar l'ideal nacional català en un poble que en aquella època no arribava als dos mil habitants, sinó també a informar dels fets més rellevants que hi tenien lloc. I és que el tarannà principal de la majoria de publicacions era polític, i encara que alguns pregonessin que defensaven "els interessos morals i materials de la comarca", aquests normalment només responien als d'una ideologia o d'un polític (i caci) concret.

Per aquest motiu, moltes de les publicacions pallareses d'aquell temps no van durar massa, ja que la supervivència de la majoria d'elles anava lligada a la dels polítics pels quals feien campanya. Publicacions com *El Látigo* (1915), *La Montaña* (1914-1915) o *Renaixement Montanyés* (1918) van ser gairebé testimonials, ja que van ser concebudes com a eines de lluita electoral. Aquest també és el cas de *Lo Pirineu Català*, que després de només set números, va desaparèixer el febrer de 1915, tot just fa 106 anys. El motiu principal va ser la retirada de la vida política d'Antoni Mestre Casals a causa del seu estat de salut, que aniria empitjorant fins a la seva mort al sanatori de Sant Boi de Llobregat el 29 de juny de 1916.

Després d'aquesta primera experiència periodística, la Pobla tardaria seixanta-dos anys a tornar a tenir una nova publicació regular. Va ser l'any 1976, quan un grup de joves professors del Col·legi Sagrada Família, entre els quals Pep Coll, Sisco Farràs i Xavier Casanovas, van fundar la revista *Escudella*. Un butlletí de l'associació de pares que poc a poc va convertir-se en una publicació considerada com a premsa comarcal.

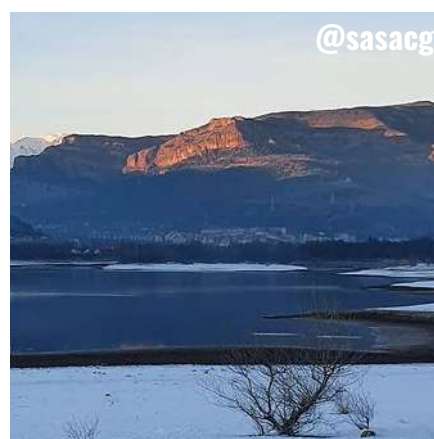

Antoni Mestre Casals (assegut i vestit de blanc) amb els comissionats de les quatre diputacions catalanes per tractar la creació de la Mancomunitat de Catalunya l'any 1911. (Font: La Il·lustració Catalana)

INSTAGRAM #lapobladesegur #igerspobla

SOLUCIONS DEL PASSATEMPS

Horitzontals: Col, Col de Brussel·les, Coliflor, Cigró, Enciam, Arròs, Julivert, Creixen, Nap, Borratja, Carxofa, Pebrot, Patata, Tomata

Verticals: Carbassó, Soia, Escarola, Tirabec, Bròquil, Rave, All

Diagonals: Pastanaga, Escalunya, Albergínia, Remolatxa, Espàrrrec, Carbassa, Pèsol, Ceba, Canonge, Alvocat, Cogombre, Blat de moro, Xicoia, Mandioca, Fonoll, Bleda, Wasabi, Porro, Fava, Api

EL PASSATEMPS

En aquesta sopa de lletres heu de trobar-hi el NOM DE 42 VERDURES I HORTALISSES. Podeu llegir-los en horitzontal, vertical o diagonal, al dret o al revés. Trobareu les solucions a la pàgina 13.

A	E	P	S	E	L	L	E	S	S	U	R	B	E	D	L	O	C
R	L	S	A	R	O	L	F	I	L	O	C	I	G	R	O	A	A
E	E	B	C	S	O	R	R	A	M	A	I	C	N	E	N	L	E
C	S	M	E	A	T	R	E	V	I	L	U	J	C	O	V	R	B
A	A	P	O	R	L	A	C	R	E	I	X	E	N	O	B	L	X
R	E	R	A	L	G	U	N	O	U	S	B	G	C	M	A	I	A
B	S	C	B	R	A	I	N	A	P	A	E	A	O	T	C	M	L
A	C	E	R	A	R	T	N	Y	G	A	T	G	D	O	A	L	B
S	A	B	O	V	S	E	X	I	A	A	O	E	I	N	O	L	W
S	R	A	Q	E	O	S	C	A	A	C	M	A	D	N	E	A	O
O	O	R	U	A	J	T	A	R	R	O	B	I	O	D	S	R	F
I	L	I	I	L	L	A	C	A	R	X	O	F	A	A	R	A	A
A	A	T	L	P	E	B	R	O	T	C	E	A	B	O	V	P	L
P	A	T	A	T	A	T	O	M	A	T	A	I	P	A	I	F	L

FOTODENÚNCIA

Per què la gent no fa cas de les recomanacions de quin aliment donar als gats de carrer?

Membres de l'Associació Moien

Des de fa un temps s'han instal·lat, per part de l'associació de gats Moien en col·laboració de l'Ajuntament de la Pobla, un seguit de punts d'avituallament per a gats de carrer on s'indica les recomanacions d'alimentació més idònia per a ells i la salubritat dels nostres carrers. Demanem que se segueixin les recomanacions establertes, pel bé dels animals i de poder gaudir d'uns carrers poblats més nets i més sans.

*Moltes gràcies.
L'equip de Govern*

Envia la teva fotodenúncia a
butlleti@lapobladesegur.cat

ELS PARTITS

OPINEN

Fins a l'entrada de l'actual equip de govern municipal en cap dels 32 números del butlletí "Sota l'arbre" ni en els 10 de "Roques roies" s'havia permès la participació dels grups polítics municipals que no eren al govern.

Pels nostre convenciment de pluralitat i no per qüestions legals, d'entrada vam voler que tots els grups municipals tinguéssim la possibilitat de publicar un article a "Roques roies", ja fos de caire informatiu (què fa el nostre grup?) o d'opinió (què en pensem del govern?). Tots els articles publicats pel PSC i Junts han estat d'opinió. Davant la reiterada insistència d'algun grup per poder tenir més extensió dins el butlletí, vam decidir la redacció i aprovació d'un

Reglament que ordenés la participació dels grups en els mitjans de comunicació del nostre Ajuntament. Reglament del qual molts pocs ajuntaments disposen!

El que no vol fer l'equip de govern d'ERC és fer que aquest butlletí, que creiem bàsicament informatiu, esdevingui un espai on fer safareig i on es creï un espai de debats estèrils. I per què? Doncs perquè nosaltres creiem que la vida municipal ja té els òrgans de debat: els plens i trobades amb els grups. Els plens són on periòdicament s'exposen, s'expliquen, es debaten i es voten els projectes de la vida municipal. Els altres grups polítics hi poden demanar explicacions, expressar si hi estan d'acord o no i argumentar-ne les raons. I és allà on poden fer-ho d'una manera clara i directa i debatre les afirmacions en cas de no ajustar-se a la realitat i podent portar a conclu-

sions errònies. Ens adonem que hi ha temes aportats en articles del butlletí que no han estat exposats al ple pel grup polític que després ho escriu al seu article. A més, tot i que els plens estan oberts al públic, des d'aquesta legislatura, es retransmeten en directe i queden gravats, sense cap censura, per tal que qualsevol veïna o veí del municipi se'n pugui assabentar i pugui escoltar les diferents opinions de cada grup sobre els temes tractats. Tenim molt clara quina és la nostra responsabilitat. Tenim molt clar que ens toca prendre decisions que poden no ser enteses o compartides pels altres grups. Tenim clar que algun cop ens podem equivocar però tenim clar que no tirarem llenya a eixorcs debats de crispació. S'ha de poder debatre de tot, però on correspongui. Ni a butlletins ni a les xarxes socials.

Grup municipal d'ERC

El sota l'arbre de les roques roies

Una de les primeres Residències de Catalunya que va tenir l'oportunitat de vacunar contra la Covid-19 als seus residents i personal va ser la de la Verge de Ribera. Poc temps després van ser els sanitaris i personal del CAP de la Pobla, per això ens felicitem i esperem que, al més aviat possible, es puguin també vacunar totes les persones de risc i totes les que ho desitgin voluntàriament. Nosaltres creiem que s'hauria de vacunar tothom que pugui fer-ho des del punt de vista mèdic.

El passat 12 de gener es va tenir a l'ajuntament una reunió de la Comissió de Comptes, per parlar dels de l'any 2019. El nostre grup es va interessar per una sèrie de qüestions sobre els mateixos, dels que en destacaríem dos: el primer va ser la nostra estranyesa què, tot i que el nostre ajuntament posseeix una quantitat important d'obres d'art, com per exemple un Sant Josep de Josep Llimona, un baix relleu de Sebastià Badia, unes

pintures de Jordi Alumà, diverses pintures i dibuixos de Jordi Subirà, entre d'altres pintors, no té un inventari actualitzat d'aquestes obres, ni es reflecteixen adequadament als comptes. El segon són els fòssils de la donació que va fer al seu dia el Sr. Rossend Rocamora. Segons manifestacions del Sr. Alcalde aquesta col·lecció està disseminada i s'ha compromès a averiguar el seu destí i recuperar-la pel poble.

Els mitjans han publicat aquests dies el possible enderrocament de la fàbrica de ciment, un dels pocs vestigis industrials que resten a la nostra població. A pesar del seu estat ruïnós, creiem que, amb un acord amb la propietat, s'hauria de protegir i restaurar amb ajudes de l'administració provincial i autonòmica, ja que és un patrimoni històric i industrial de la comarca.

El nostre grup considera que s'ha de treballar per evitar el despoblament rural. Per això calen lleis que protegeixen als municipis de menys

de 5.000 habitants i que proporcionin a la gent, especialment a les dones i a la gent jove, ajudes perquè no marxin del territori, facilitant els tràmits i finançament als/les emprenedors/es.

Feia tot just cinc mesos que s'havia aprovat el pressupost i l'equip de govern ja n'ha proposat una modificació: s'han suprimit partides com la reparació de les voreres del Pont de Ferro o la plaça El·líptica i s'ha reduït en un 50 % la destinada a seguretat viària. Pel contrari, s'han augmentat les despeses destinades a cementiri, que ens sembla bé però insuficients, i se'n han creat dues partides noves: l'externalització de la neteja de les escoles i la construcció d'unes pistes de pàdel; precisament per aquesta darrera el nostre Grup va votar en contra per no considerar-la una inversió prioritària, poc oportuna i assabentats més tard de la ubicació, creiem que aquesta no és la més adient.

Grup municipal del PSC

SUPO-SUPO POBLATÀ

“No es pot lligar el desenvolupament rural a les visites de cap de setmana”

Parlem amb Toni Borrell, polític i treballador social especialitzat en la gestió pública i la transformació social, camp on col·labora activament, especialment en Stop Mare Mortum i la Unitat contra el Feixisme i el Racisme.

Vas ser membre i cap de l'EPS durant anys. Creus que l'escoltisme promou el compromís social? Podem dir que a tu t'ha marcat?

Al cau aprenem des de xics a prendre responsabilitats i compromís amb nosaltres mateixes, però sobretot amb la resta de companyes i amb el projecte de l'agrupament. Hi desenvolupem el sentit crític i entenem que tenim el dret i el deure de treballar per la comunitat. Això fa dels caus motor d'avenç social.

Has treballat, entre d'altres, en els àmbits de les polítiques socials, gestió pública, drets humans i justícia global, observació electoral internacional, educació, etc. Què tenen en comú aquestes feines?

Suposo que hi ha una vocació de servei al país i a la seva gent, especialment a la més vulnerable. En cap cas des d'un criteri caritatiu, perquè la caritat és voluntària, volàtil, no exigible, sinó des del convenciment que totes les persones tenim drets i mereixem una vida digna.

Quins són els objectius bàsics d'Stop Mare Mortum?

L'objectiu és acabar amb les morts i les violències cap a les persones en el seu trànsit migratori. Treballem per mobilitzar la ciutadania a partir de la sensibilització social i d'aquesta forma obtenir legitimitat per fer incidència política perquè s'estableixin les vies legals i segures d'accés a l'Estat que proposem.

Quina feina hi desenvolupes tu?

En soc una de les persones fundadores i durant molts anys n'he estat portaveu. Totes som voluntàries. Jo sobretot m'he centrat en la incidència política i en l'àmbit jurídic. Negociem amb les formacions polítiques i les institucions perquè incorporin les nostres propostes en les seves polítiques públiques i quan incompleixen el marc normatiu iniciem accions legals.

Accions tan importants com el concert o la manifestació Volem acollir del 2017, on l'activisme social va parlar sense pèls a la llengua, canvien la mentalitat dels governs o “Sols el poble salva el poble”?

És molt difícil produir un canvi de mentalitat en una estructura tan rígida com és un govern que té una agenda política molt marcada, interessos propis i que rep pressions d'actors econòmics i socials amb molt de pes. Sovint l'única forma és fer-los veure que la teva denúncia i els canvis que proposes reben el suport de la població i que si no mouen fitxa quedaran retratats, la ciutadania els passarà per sobre i tindrà un cost pel seu projecte polític i de partit.

El racisme és un mal estructural de la societat? Hi ha racisme institucional?

Sí, el racisme pren múltiples formes i té una component estructural que és el que fa que sigui tan difícil d'erradicar. En major o menor mesura totes les persones som racistes, per això hi ha racisme institucional. El mecanisme és el mateix que també fa les institucions masclistes i LGBTfòbiques, ja que al cap i a la fi són pols de poder que funcionen amb persones i des de fa segles que estan controlades per homes blancs heteros que les empren per preservar els seus privilegis. Per això és tan important promoure la diversitat i la interculturalitat en els espais de presa de

decisions, sigui un equip de govern o la junta d'una associació.

El teu compte de Twitter és @homopallarensis. Què caracteritza un homo pallarensis?

Vaig adoptar aquest nom per reivindicar part de la meua identitat: ser de poble i pallarès. Professionalment sempre miro d'aportar la visió del què significa viure en una ruralitat perifèrica, de les particularitats i de les necessitats que hi ha en un poble com la Pobla, que no són les mateixes que en una zona rural prop de zones urbanes. Tenim un entorn privilegiat, això ho veu tothom i és magnífic, però no es pot lligar el desenvolupament del Pallars a la gent que pugem el cap de setmana per gaudir-lo, ja que aquí afortunadament hi viuen persones tot l'any.

Quan puges a la Pobla, què és allò que més t'agrada fer?

Les restriccions de mobilitat per la pandèmia se m'estan fent molt llargues! Gaudeixo molt reprenent el contacte amb la terra i per això m'agrada anar a l'antiga granja dels meus padrins, a l'hort que cuiden els meus pares o al tros. Ara m'agradaria que el meu fill Arç no estigués desconnectat de la terra i entengués perquè és important cuidar-la i valorar la feina vital de les que la treballen, perquè crec que és on tot comença.

Darío Albert

